

Akademický rok 2021/2021

Bakalářská práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta: Antonie Bernadová

Název práce: Trhaly* i jsme spolu

Slovní hodnocení:

Dovolte, abych se v úvodu svého textu omluvila za neúčast během konání Antonie obhajoby. Ve stejný den, tedy ve středu 15. června jsem členkou komise obhajob bakalářských prací na pražské UMPRUM. Upřímně mě mrzí, že se osobně nezúčastním polemik výstupů, ke kterým Antonie došla. Její práce si pozornost zaslouží.

V úvodu také zmíním, že osobní angažovanost Antonie směrem k podpoře sociálně-ekologické transformace naší společnosti sleduji již několik let a její hlas v diskuzích o participaci, péči, podpoře sociálně-ekologických hnutích a iniciativ vnímám jako velmi důležitou. Právě v hledání aktuálních řešení současných problémů vidím její přemýšlení a praktické konání v podobě bakalářského výstupu, tedy propojení záznamu o pěstování bylin, dřevin, hub, sbírání receptů i narativních příběhů, inspiračních textů a myšlenkové mapy, jako velmi podnětné. Stejně tak na mě nejautentičtější dojem působí kombinace výsledné online platformy a zdůvodnění instalačního řešení, kde v obou případech dochází k dalšímu síťování aktérů i akterek s podobnými zkušenostmi, což pomáhá lidem se organizovat a společně prosazovat své zájmy.

V době, kdy se navracíme ke kritickému zkoumání důsledků kolonialismu a požadavkům dekolonizace, Antonie ve své knize přichází s příběhem o bylinkářské historii a tradici jako o boji za práva na přírodní zdroje (v tomto případě se jedná o koření, kávu nebo medicínské rostliny) a vyzývá k hledání jiné alternativy proti současnému dominujícímu a globálně jednotnému kapitálu a snaze o překování politiky identit. Stejně jako probíhají pokusy o reformy v kulturních institucích, můžeme se i my ve své praxi hlouběji věnovat reflexi našeho konzumního způsobu života a pracovat s lokálními zdroji. Tento proces dle Antonie začíná u schopnosti a ochoty odnaučit se (naučenému), vzdát se určitých našich privilegií, zažitých zvyků, společenských vzorců a zvolení si cesty dobrovolné skromnosti. V tomto ohledu bych ráda zmínila francouzskou teoretičku a feministku Françoise Vergès, která ve svých teoriích nabádá k možnosti učit se znovu vidět věci jinak, přestavět svět a chápat to jako něco přirozeného. I Antonie vytyčuje úsilí o překonávání fragmentarizace vnučené patriarchátem, sexismem, rasismem a kapitalismem.

V textové a teoretické části oceňuji základní analýzu, přehled zdrojů i formální strukturu, která mi posloužila jako dobrý odrazový můstek k porozumění motivací, východisek a kontextu k části praktické. Antonie pravděpodobně zvolila selektivní přístup ke zdrojům a citovaným badatelským pracím. Jediné, co bych vytkla, tak v této části postrádám zmínku o podobně smýšlejících uměleckých projektech a v případě

budoucího rozvíjejí této práce se nabízí i rozsáhlejší rozcestník současných interdisciplinárních platform. Osobně bych uvítala zmínku např. o projektu Floating University Berlin – tedy o samoorganizované skupině věnující se kolaborativní péči o vzájemné vztahy, zahradničení i pěstování.

Za nejúspěšnější článek celé práce považuji procesuální a kolaborativní sběr i digitální platformu, která umožňuje kromě listování v knize i prolinky na záznam vyprávění konkrétních lidí z kolektivu Trhaly* i jsme spolu nebo mě zaujal u zmínky o dekolonizační bylinkářské praxi odkaz k videonávodu na vykuřovací svazek z bylin z místních stromů i doporučení směrem k alternativní medicíně (např. u využití konkrétních bylin, které ovlivňují produkci a regulaci hormonů v těle). Oceňuji také provázání s queer kořeny Antonie, která své vlastní pocity zpracovala formou narušení ustálených pořádků, přehodnocením nezpochybnitelné ‚pravdy‘ i představením si života jinak, a prezentuje v rámci své závěrečné bakalářské práce na FAVU kompaktní uměleckou žitou tvorbu.

Na dálku bohužel neumím posoudit krátkodobou instalaci v galerii Zaazrak Dornych, ale představuji si formu blízkého setkání v prostředí s bylinkovým barem a čítárnou. Představuji si návštěvníky i návštěvnice, jak se jim během zkoušení bylinných preparátů z Antonie knihy propojují v oblasti mozkové kůry co nejpřímočařeji různé čichové i chuťové vjemy s různými pocity, jež umocňují vyšívané patchwork polštáře rozmístěné v instalaci, které jsou zároveň nositelem ‚útěchy‘.

Výsledné zpracování a prezentace autorské práce působí kompaktně, reaguje na aktuální společenské problémy a je důležitá především proto, že zpracovává menšinovou zkušenost. Vyjadřovací prostředky jsou citlivě odvozeny od autorky okolí a v konečném důsledku jsou to natolik přesvědčivé činitele, že doporučuji její Bakalářskou práci k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně (1) i udělení titulu BcA.

Otázky, které by mohly zaznít během rozpravy jsou:

1 - Bylo pro Tebe klíčové si k instalaci bakalářské práce zvolit prostor Zaazrak Dornych? Spatřuješ tento prostor jako bezpečný pro kolektiv Trhaly* i jsme spolu? Vytváří inkluzivní safe spaces, kde nejrůznější queer identity a těla vytvářejí kolektivní formy subjektivních emancipací a kde se lidé mimo heteronormativní systém cítí bezpečně?

2 - Online platforma má potenciál názorně prezentovat a ukazovat zpracování tématu queer ekologie. Jaké jsou tvé další kroky k udržitelnosti platformy a potřebě prostřednictvím uměleckého jazyka nabourávat zakořeněné stereotypy?

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou A.

Návrh klasifikace:

A

Posudek vypracoval(a):

MgA. Martina Johnová

Datum: